

57. Tabergsån och Lillån

I den tätortsnära naturen vid ån finns vältrampade leder men också små diffusa stigar och avskilda fiskeplatser. Kulturhistorian är rik, liksom naturen.

Tabergsån rinner genom samhällena Månsarp, Taberg, Norrahammar och Hovslätt. Närmare Jönköping blir dalgången bredare och Lillån rinner till i ett stort alkärr. Tabergsån och Lillån är slingrande åar i dalgången. Ravindalarna är djupa med lokala höjdskillnader på 30-40 m och sluttningarna häftigt branta på vissa ställen. Jorden är bördig med ädellövskog och närmast ån gransumpskog eller alkärr. På andra ställen växer videsnår eller är det öppen våtmark.

Den biologiska mångfalden är hög i åns olika naturmiljöer. Här finns gott om gamla träd och död ved i högstubbar och grova stammar. Det gillar mindre hackspett som letar vedlevande insekter att äta. Vid både Lillån och Tabergsån finns gott om jätteträd av ek men också fågelbär, alm och stora granar. Bäver lever utmed ån och den faller naturligtvis ett och annat träd, ofta medelstora aspar eller sälgar.

De flacka blöta delarna vid Tabergsån översvämmas emellanåt

och naturen är vildmarkslik i ett tätortsnära läge. På andra ställen är stranden fastmark och man kan hitta små grunda sandstränder. Fågelfaunan är rik med lövskogens alla arter, t.ex. stenknäck, härmsångare med sin exotiska sång, grönsångare och naturligtvis lövsångare. Andra karaktärsfåglar är strömstare, kungsfiskare och forsärla.

Idag är Tabergsån en av vätteroringens viktiga vandringsvägar. Så har det inte alltid varit. På 1800- och

VÅRT ATT VETA

En ny vandringsled, Tabergs-å-leden går från Månsarps station till Munksjön i Jönköping. Sträckan är ca 1,8 mil och kartor över leden finns på www.jonkoping.se. Längs leden och Tabergsån kan du ta del av lokal industrihistoria och vattnets betydelse för människor och natur. Sportfiske är tillåtet 1 maj – 1 augusti och fiskekort finns att köpa bl.a. i några av mataffärerna i Tabergsådalen. Information om fiskar och vätterbäckar finns vid Massadammen i Norrahammar.

VÄGBESKRIVNING TILL LILLÅN: Kör till Skogskyrkogården eller Råslätts centrum.

PARKERING: Finns vid Skogskyrkogården och Råslätts centrum.

BUSS: Hållplats Röde Påle, gå genom tallskogen 500 m eller hållplats Råslätt centrum och gå genom bostadsområdet 750 m till Lillån. Många gångcykelvägar leder till Lillån.

VÄGBESKRIVNING TILL TABERGSÅN: Åk huvudvägen genom Tabergsådalen.

PARKERING: Förslagsvis vid Hovslätts hembygdsgård, Tabergs eller Månsarps stationer.

BUSS: Hållplats Hovslätts rondellen och gå till hembygdsgården ca 200 m. I Taberg, hållplats centrum där Tabergs-å-leden passerar järnvägsstationen och Masugnsplan. I Månsarp, hållplats järnvägsstationen, följ vägen norrut och gå in i skogen efter järnvägs korsningen.

TÅG: Mot Vaggeryd/Värnamo till Tabergs och Månsarps stationer.

Öring

1900-talet var Tabergsån en av de mest utbyggda i Sverige vad gäller dammar och vattenverk med kraft till småindustrier.

På senhösten när årstiden går mot vintergrått gör sig öringen redo för lekvandring. Tabergsån är med i projektet ”Besöksmål Vätterbäckar” där man satsar på naturvård och tar bort vandringshinder. Det har flerdubblat antalet småöringar i Tabergsån. En av åtgärderna är dämme vid Hökhultsdammen där man

Bävergnagt träd

fortfarande har kvar kulturhistorian i dämnet, men öringen kan passera. Ett annat exempel är Massadammen som revs 2011 och byggdes om till en strömmande fors.

Strutbräken